

Dosarul nr. 2ra-1205/2022
2-20055081-01-2ra-29082022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Ciubotaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, M. Anton, O. Cojocar)

Î N C H E I E R E

02 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Alexandru Covalenco,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru
Covalenco împotriva Firmei de Producție și Comerț „Exfactor-Grup” Societate cu
Răspundere Limitată cu privire la încasarea dobânzii de întârziere,
împotriva deciziei din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 25 mai 2020, Alexandru Covalenco a depus cerere de chemare în judecată,
concretizată pe parcurs, împotriva FPC „Exfactor-Grup” SRL cu privire la încasarea
dobânzii de întârziere în mărime de 95 263,43 Euro și a cheltuielilor de asistență
juridică în cuantum de 48 000 lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la 24 mai 2016 a înregistrat la
Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală opera științifică în forma sa de
exprimare cum se expune în „SEPC-Sistemul Energetic Performant în Construcții”, iar
faptul înregistrării se confirmă prin certificatul nr. OȘ 5354 eliberat de AGEPI.

Reclamantul susține că în temeiul contractului de cesiune a dreptului de autor din
20 august 2018, Alexandru Covalenco a cedat către FPC „Exfactor-Grup” SRL dreptul
exclusiv patrimonial pe teritoriul Republicii Moldova de valorificare a operei
științifice în forma sa de exprimare după cum se expune în „SEPC-Sistemul Energetic
Performant în Construcții”.

Conform pct. III (1) al contractului enunțat prețul dreptului de valorificare,
remunerația a fost stabilită în sumă de 1 500 000 euro achitați în lei moldovenești la
cursul de schimb al Băncii Naționale a Moldovei din ziua transferului, în două rate:
prima rată – 780 000 euro – nu mai devreme de 22 septembrie 2018 și nu mai târziu de

30 septembrie 2018, în condiția în care la această dată să fie înregistrate drepturile de substituire după cesionar asupra construcției complexului din mun. Xxxx, la Serviciul Cadastral Teritorial Chișinău, ca urmare a încheierii contractului complex între cesionar și SA „Interactiv”, a doua rată – 720 000 euro, va fi achitată până la data de 31 decembrie 2018.

Reclamantul susține că contractul complex nr. 480 din 21 august 2018, autentificat notarial, conform pct. 3.1.2 din contractul complex a fost înregistrat, ceea ce denotă realizarea condiției suspensive prevăzute pentru achitarea ratei I la data de 24 august 2018.

În opinia reclamantului, odată cu realizarea condiției suspensive, urma să fie achitată obligația pecuniară până la data de 30 septembrie 2018, însă pârâtul, a efectuat prima achitare, inclusiv celelalte plăți ulterioare, cu întârziere și anume 15 octombrie 2018 - 180 000 euro, 17 octombrie 2018 - 100 000 euro, 25 octombrie 2018 - 100 000 euro, 26 octombrie 2018 - 100 000 euro, 30 octombrie 2018 - 100 000 euro, 13 noiembrie 2018 - 100 000 euro, 19 noiembrie 2018 - 50 000 euro, 13 martie 2019 - 100 000 euro, 19 martie 2019 - 100 000 euro, 09 aprilie 2019 - 100 000 euro, 07 mai 2019 - 100 000 euro, 31 iulie 2019 - 50 000 euro, 23 septembrie 2019 - 50 000 euro, 17 octombrie 2019 - 50 000 euro, 23 ianuarie 2020 - 50 000 euro, în total – 1 330 000 euro.

Reclamantul a menționat că, chiar dacă termenul de achitarea datoriei pecuniare nu a fost respectat, pârâtul la 23 ianuarie 2020 înregistrează o datorie de 170 000 euro.

În aceste circumstanțe, neonorarea corespunzătoare a obligațiilor pecuniare a determinat reclamantul să recurgă la mijloacele juridice de apărare a creditorului.

Prin hotărârea din 31 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea.

S-a încasat din contul FPC „Exfactor Grup” SRL în contul lui Alexandru Covalenco suma de 8002,81 euro cu titlu de dobândă de întârziere conform cursului Băncii Naționale a Moldovei la momentul executării hotărârii judecătorești, suma de 15 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

S-a încasat din contul FPC „Exfactor Grup” SRL în contul statului suma de suma de 5048,46 lei taxa de stat, de la care a fost scutit reclamantul la depunerea acțiunii.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 20 aprilie 2021, Alexandru Covalenco a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, modificarea hotărârii în partea încasării sumei de 93 581,79 euro cu titlu de dobândă de întârziere și în partea încasării sumei de 48 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

La fel, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 30 aprilie 2021, FPC „Exfactor Grup” SRL a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei hotărâri noi prin care să fie respinsă acțiunea depusă de Alexandru Covalenco. Suplimentar, a solicitat încasarea cheltuielilor judiciare sub forma plății taxei de stat și de asistență juridică.

Prin decizia din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Covalenco Alexandru.

S-a admis apelul declarat de FPC „Exfactor Grup” SRL și a fost casată integral

hotărârea din 31 martie 2021 a Judecătorei Chişinău, sediul Centru şi emisă o hotărâre nouă de respingere a acţiunii depuse de Alexandru Covalenco împotriva FPC „Exfactor Grup” SRL cu privire la încasarea dobânzii de întârziere şi a cheltuielilor judiciare.

S-a încasat de la Covalenco Alexandru în beneficiul lui FPC „Exfactor Grup” SRL cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat achitată la depunerea cererii de apel în sumă de 3 787 lei şi cheltuielile de asistenţă juridică în sumă de 24 235 lei.

Pentru a decide astfel, instanţa de apel prin prisma art. 123 din Codul de procedură civilă a constatat că FPC „Exactor Grup” SRL a achitat integral datoria, efectuând următoarele transferuri : la data de 15 octombrie 2018- 180 000 euro, 17 octombrie 2018 - 7 100 000 euro, 25 octombrie 2018 - 100 000 euro, 26 octombrie 2018 - 100 000 euro, 30 octombrie 2018 - 100 000 euro, 13 noiembrie 2018 - 100 000 euro, 19 noiembrie 2018 - 50 000 euro, 13 martie 2019 - 100 000 euro, 19 martie 2019 - 100 000 euro, 09 aprilie 2019 - 100 000 euro, 07 mai 2019 - 100 000 euro, 31 iulie 2019 - 50 000 euro, 23 septembrie 2019 - 50 000 euro, 17 octombrie 2019 - 50 000 euro, 23 ianuarie 2020 - 50 000 euro, 03 iulie 2020 - 40 000 euro, 14 iulie 2020 – 30 000 euro, 10 noiembrie 2020 - 50 000 euro, 12 noiembrie 2020 - 50 000 euro.

Instanţa de apel a constatat că premisa angajării răspunderii civile contractuale a FPC „Exfactor-Grup” SRL este contractul de cesiune a dreptului de autor din 20 august 2018. Astfel, identificând o situaţie juridică contractuală în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi instanţa de apel a aplicat prevederile Codului civil modernizat (în redacţia după 01 martie 2019), având în vedere că ultima plată spre onorarea contractului de cesiune a dreptului de autor, a fost efectuată la data de 12 noiembrie 2020, în cuantum de 1 008 070 lei.

Prin urmare, în temeiul art. art. 901 alin. (1) lit. b) şi 914 din Codul civil (în redacţia după 01.03.2019), instanţa de apel a concluzionat în privinţa netemeinicii acţiunii, întrucât a constatat că creditorului FPC „Exfactor-Grup” SRL nu-i poate fi imputată neexecutarea obligaţiei pecuniare din pct. 3.1.3 din contractul complex nr. 480 din 21 august 2018, iar în rezultat dispunerea încasării unei dobânzii de întârziere în măsura în care debitorul Alexandru Covalenco nu a asigurat executarea obligaţiei sale corelative.

În această ordine de idei, s-a stabilit nerespectarea condiţiei de către cedentul Covalenco Alexandru ca până la data de 31 decembrie 2018 - 100% din investitori să aibă semnate acordurile necesare cu FPC „Exfactor-Grup” SRL, astfel că nu poate fi pus în întârziere FPC „Exfactor-Grup” SRL, cu încasarea din contul ultimului a dobânzii de întârziere or, debitorul Alexandru Covalenco nu a asigurat executarea obligaţiei sale corelative.

Subsecvent, instanţa de apel a reţinut că din înscrisurile anexate, în conformitate cu prevederile pct. 4.1.2. din contractul complex nr. 480 din 21 august 2018, SA „Interactiv”, a cărui unic acţionar şi administrator este Covalenco Alexandru, s-a obligat să organizeze adunări cu investitorii din blocurile locative 1, 2, 3, 4 şi 5 pentru coordonarea semnării acordurilor de cesiune. Conform aceluiaşi punct din contractul complex nr. 480 din 21 august 2018, SA „Interactiv” avea sarcina exclusivă şi obligaţia de a organiza prezentarea la notar a persoanelor terţe investitori ai blocurilor locative transmise.

Din materialele cauzei s-a stabilit că, SA „Interactiv” nu și-a onorat această obligație, nu au fost înregistrate drepturile de substituție după cesionar asupra apartamentului cu nr. cadastral xxxx (f.d.112) și cu nr. cadastral xxxx (f.d. 113), la situația 11 noiembrie 2020. Concomitent, ultima rată a fost achitată de către FPC „Exfactor-Grup” SRL la data de 12 noiembrie 2020, însă potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile în privința încăperii cu nr. cadastral xxxx (f.d. 134), la situația 16 februarie 2021, se atestă că dreptul de proprietate asupra apartamentului a fost înregistrat după FPC „Exfactor-Grup” SRL la data de 21 decembrie 2020, pct.2.2. din extras.

Așadar, instanța de apel a constatat executarea integrală a obligației de plată de către FPC „Exfactor-Grup” SRL, anterior executării de către SA „Interactiv”, a cărui unic acționar și administrator este Alexandru Covalenco, a obligației corelative.

Instanța de apel a respins criticile lui Alexandru Covalenco, înserate în cererea de apel vizavi de modificarea hotărârii instanței de fond, în legătură cu faptul că condiția suspensivă a fost executată de către Alexandru Covalenco, prin urmare, FPC „Exfactor-Grup” SRL, urma să execute obligația de plată atât prima tranșă până la 30 septembrie 2018, cât și cea de a doua tranșă până la 31 decembrie 2018. Or, din materialele cauzei s-a constatat faptul că, în conformitate prevederilor pct. 3.1.3 din contractul complex nr. 480 din 21 august 2018 și pct. III din contractul de cesiune a drepturilor de autor, FPC „Exfactor-Grup” SRL s-a obligat să efectueze toate plățile până la data de 31 decembrie 2018. Concomitent, această obligație a FPC „Exfactor-Grup” SRL este corelativă cu obligația a SA „Interactiv”, a cărui unic acționar și administrator este Alexandru Covalenco, ca până la aceeași dată să asigure încheierea cu toți investitorii indicați în Anexa nr. 4 din contractul complex nr. 480 din 21 august 2018 a acordurilor de cesiune - pct. 2.2. și 3.1.3. din contractul complex, condiție care nu a fost îndeplinită de cedent.

Mai mult, potrivit extraselor din Registrul bunurilor imobile (f.d. 210-215) la situația 25 martie 2021, până la data executării integrale de către FPC „Exfactor-Grup” SRL a obligației de plată – 12 noiembrie 2020, SA „Interactiv”, a cărui unic acționar și administrator este Alexandru Covalenco, nu și-a executat obligația corelativă în privința apartamentelor cu numărul cadastral xxxx, xxxx, xxxx, xxxx, xxxx, xxxx.

Prin urmare, instanța de apel a apreciat ca fiind fondate argumentele expuse de către apelantul FPC „Exfactor-Grup” SRL în cererea de apel, constatând cert că instanța de fond a soluționat eronat cauza prin admiterea pretențiilor din acțiune, în consecință hotărârea emisă fiind neîntemeiată.

Astfel, prin prisma art. art. 94 alin.(1), 96 alin. (1), (1¹) din Codul de procedură civilă instanța de apel a admis cerința apelantului FPC „Exfactor-Grup” SRL de compensare a cheltuielilor de judecată suportate la examinarea cauzei în ordine de apel, dispunând încasarea din contul lui Alexandru Covalenco în beneficiul lui FPC „Exfactor Grup” SRL cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat achitată la depunerea cererii de apel în sumă de 3 787 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 24 235 lei.

La 04 august 2022, Alexandru Covalenco a declarat recurs împotriva deciziei din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a deciziei instanței

de apel și casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii integral, încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 93 581,79 euro și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 48 000 lei.

În motivarea recursului, recurentul și-a manifestat dezacordul cu decizia instanței de apel reiterând circumstanțele de fapt și de drept din acțiune și cererea de apel.

Suplimentar, recurentul a invocat că la examinarea prezentului litigiu urmau a fi aplicate prevederile noului Cod civil, intrat în vigoare la 01 martie 2019.

Recurentul susține că instanța de apel nu a clarificat în ce a constatat obligația corelativă a lui Alexandru Covalenco și care este izvorul apariției acesteia, deși urma să fie analizată modalitatea de survenire a „condiției suspensive”, totuși instanța a aplicat penalitatea față de Alexandru Covalenco pentru o presupusă obligație corelativă.

Recurentul a invocat că instanța de apel a ignorat prevederile Codului civil în partea ce ține de apariția obligațiilor, individualizarea acestora, precum și măsurile generale de punere în întârziere a debitorului și intenționat a prezentat abuziv condiția suspensivă prevăzută de pct. III (1) calificând-o drept obligație corelativă manifestată prin obligația SA „Interactiv”, conform altui contract care nu este obiect al prezentului litigiu.

Recurentul a relatat că în temeiul contractului de cesiune a dreptului de autor FPC „Exfactor Grup” SRL începând cu data de 22.08.2018 a obținut întregul acces la materialele sistemului de încălzire pe care l-a elaborat, respectiv Alexandru Covalenco a fost îndreptățit să obțină remunerația prevăzută de contract. Fiind un contract de cesiune de drept de autor și nu unul atipic, contractul prevedea obligația FPC „Exfactor Grup” SRL de a achita pentru dreptul de autor cesionat conform unui grafic, în timp ce subsemnatul avea obligația doar de a transmite acest drept patrimonial, fără asumarea altor obligații.

În opinia recurentului, punerea în sarcina dânsului a executării unor obligațiuni conform altui contract la care dânsul, în calitate de persoană fizică, nu este parte constituie imixtiune nejustificată și ilegală în drepturile patrimoniale.

Recurentul a mai menționat că a pus în întârziere debitorul imediat și anume la data de 12 noiembrie 2018, înregistrând reclamația cu nr. 12/11/z, solicitând executarea obligației de plată. A menționat că condiția suspensivă a dispărut odată cu înregistrarea după FPC „Exfactor Grup” SRL a dreptului de construcție a complexului din bd. Mircea cel Bătrîn, 41, mun. Chișinău. Or, contractul complex din 21 august 2018 a fost înregistrat la data de 24 august 2018. Prin urmare, era bun de plată la data de 22 septembrie 2018, achitând doar parțial pînă la 30 septembrie 2018 suma remunerației.

Așadar, din cauza aplicării eronate a normei materiale și anume substituirea „condiției suspensive” cu „obligația corelativă” instanța a emis o decizie ilegală și nemotivată.

Recurentul a invocat că instanța de apel a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces, anume a SA „Interactiv”.

Mai mult, instanța de apel urma să se expună în limitele acțiunii asupra argumentelor expuse de părți cu privire la realizarea sau nu a condiției suspensive. Având în vedere că contractul de cesiune a dreptului de autor conține condiția suspensivă cu privire la înregistrarea contractului complex din 21 august 2018, instanța

era limitată în aprecierea sa să constate înregistrarea sau neînregistrarea acestuia la cadastru, instanța nu urma să se expună asupra executării acestui contract, în caz contrar instanța urma să pună în discuție atragerea la proces a SA „Interactiv”. Or, instanța de apel a constatat că prejudiciul cauzat lui Alexandru Covalenco s-ar datora unor presupuse inacțiuni ale SA „Interactiv”, iar pe cale de consecință SA „Interactiv” ar putea fi prejudiciat prin plata de daune interese în valoarea acțiunii dânsului.

Așadar, sancționarea lui Alexandru Covalenco persoana fizică, pentru presupusa neexecutare a prevederilor unui contract, care nu este obiect al litigiului în cazul dat, în opinia recurentului, instanța a depășit limitele examinării cererii de apel și a obiectului însăși.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 23 iunie 2022. Decizia motivată a fost expediată participanților la proces prin intermediul poștei electronice la data de 22 iulie 2022 (f.d. 21, vol. II).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că Alexandru Covalenco, s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 04 august 2022 împotriva deciziei 23 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 29 august 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs depusă de către Alexandru Covalenco cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul

judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Alexandru Covalenco, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Alexandru Covalenco.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Galina Stratulat

Victor Burduh